

Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 22 af 23. juli 1998 om folkeskolens specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand Historisk

I medfør af § 12, stk. 4 i landstingsforordning nr. 1 af 6. juni 1997 om folkeskolen fastsættes:

Kapitel 1.

Anvendelsesområde og formål

§ 1. Til elever, hvis udvikling kræver særlig hensyntagen eller støtte, gives der almindelig specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand, jf. § 12, stk. 1 i Landstingsforordning nr. 1 af 6. juni 1997 om folkeskolen.

§ 2. Til elever, hvis funktionsnedsættelse er af en sådan art eller omfang, at undervisningen ikke kan dækkes inden for den almindelige specialundervisning, gives der vidtgående specialundervisning og anden vidtgående specialpædagogisk bistand, jf. § 12, stk. 2 i Landstingsforordning nr. 1 af 6. juni 1997 om folkeskolen.

§ 3. Formålet med almindelig specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand er at skabe de bedst mulige betingelser for, at eleven kan deltage i klassens undervisning.

§ 4. Formålet med vidtgående specialundervisning og anden vidtgående specialpædagogisk bistand er, 1) at skabe de bedst mulige betingelser for, at eleven kan deltage i klassens undervisning i de tilfælde, hvor det tjener elevens tarv, 2) at fremme elevens udvikling i overensstemmelse med de retningslinier, der er angivet i Landstingsforordning om folkeskolen og 3) at støtte eleven ved overgangen fra skole til samfund og erhvervsliv.

Kapitel 2.

Omfang og indhold

Fælles bestemmelser

§ 5. Specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand omfatter:

- 1) Undervisning i folkeskolens fag, tilrettelagt under særlig hensyntagen til elevens indlæringsforudsætninger.
- 2) Undervisning og træning i funktionsområder og arbejdsmetoder, der tager sigte på at afhjælpe eller begrænse virkningerne af psykiske, fysiske eller sensoriske funktionsvanskeligheder.
- 3) Specialpædagogisk rådgivning til forældre, lærere eller andre personer, hvis indsats har væsentlig

betydning for elevens udvikling.

4) Særlige undervisningsmaterialer og tekniske hjælpemidler, som er nødvendige i forbindelse med undervisning af eleven.

5) Personlig assistance, der kan hjælpe eleven til at overvinde praktiske vanskeligheder i forbindelse med skolegangen.

§ 6. Specialundervisningens tilrettelæggelse og de anvendte arbejdsmetoder skal tage udgangspunkt i elevens udviklingsniveau, herunder eventuelle særlige vanskeligheder.

§ 7. Specialundervisning gives af lærere, der har taget speciallæreruddannelse, eller som på anden vis har skaffet sig de nødvendige kvalifikationer (specialundervisningslærere).

Stk. 2. Specialundervisning varetages i et samarbejde mellem et begrænset antal lærere.

Almindelig specialundervisning

§ 8. Almindelig specialundervisning gives under følgende former:

1) Specialundervisning i kortere perioder i hjemklassen.

2) Holdundervisning, hvor hold på 2-5 elever fortrinsvis i afgrænsede kursusperioder modtager undervisningen helt eller delvist i det pågældende fag, mens eleverne i de øvrige fag deltager i undervisningen i deres egen klasse.

3) Intensive kurser i læsning, regning/matematik og eventuelle andre fag for hele klasser eller grupper.

4) Observationsundervisning i kortere perioder i klassen af enkeltelever, grupper af elever eller hele klasser.

5) Observationshold i kortere perioder grundet sociale eller følelsesmæssige vanskeligheder i hele undervisningstiden eller dele deraf.

6) Eneundervisning til afhjælpning af klart definerede indlæringsmæssige forhold.

7) Eneundervisning, hvor eleven modtager en del af eller hele undervisningen i et eller flere fag, mens eleven i øvrigt bevarer tilhørsforholdet til sin egen klasse.

Stk. 2. Efter tilladelse fra Direktoratet for Kultur, Uddannelse og Kirke, kan almindelig specialundervisning gives under andre former end de i stk. 1 nævnte.

Stk. 3. En elev bør kun modtage eneundervisning i en kortere periode, med mindre særlige omstændigheder gør sig gældende.

Stk. 4. Almindelig specialundervisning gives fortrinsvis i fagene grønlandsk, regning/matematik og dansk.

Vidtgående specialundervisning

§ 9. Vidtgående specialundervisning gives efter godkendelse, jf. § 10, under følgende former:

1) Undervisning i specialklasse, hvor 3-8 elever modtager hele undervisningen eller den overvejende del deraf.

2) Undervisning i observationsklasse, hvor 3-5 elever med sociale eller følelsesmæssige vanskeligheder modtager hele undervisningen eller den dele deraf. I forbindelse med tilbageslutning til hjemklassen kan

observationslæreren, såfremt elevsammensætningen i observationsklassen tillader dette, følge eleven som støttelærer.

3) Eneundervisning, hvor specialundervisningslæreren kan anvende en del af timerne, som støttelærer i elevens hjemklasse, og hvor eleven bibeholder sit tilhørsforhold til hjemklassen.

4) Holdundervisning, hvor 2-5 elever modtager en del af undervisningen, og hvor den enkelte elev i vid udstrækning bibeholder sit tilhørsforhold til hjemklassen.

5) Undervisning på særligt oprettede skoler eller skoleafsnit dannet med henblik på specifikke handicap.

Stk. 2. Efter tilladelse fra Direktoratet for Kultur, Uddannelse og Kirke, kan vidtgående specialundervisning gives under andre former end de i stk. 1 nævnte.

Stk. 3. Ved vidtgående specialundervisning kan undervisningsstof, -midler og -indhold adskille sig fra folkeskolens almindelige undervisning.

§ 10. På baggrund af en indstilling herom, jf. § 14, godkendes timetal og tilrettelæggelsesform af vidtgående specialundervisning for et skoleår ad gangen af Direktoratet for Kultur, Uddannelse og Kirke ved det enkelte pædagogisk psykologiske rådgivningskontor.

Stk. 2. Ved akutte omstændigheder kan godkendelse meddeles i løbet af skoleåret for kortere perioder, dog ikke under 3 måneder.

Kapitel 3.

Iværksættelse og forløb

Indstilling til specialundervisning og henvisning til pædagogisk psykologisk undersøgelse

§ 11. Hvis en elev ikke udvikler sig alderssvarende i et eller flere fag trods støtte til eleven, herunder gennemført undervisningsdifferentiering i arbejdet med klassen, skal klasselæreren og faglæreren i fællesskab indstille eleven til specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand.

Stk. 2. Er klasselæreren og faglæreren usikker med hensyn til elevens helhedssituation, skal de indstille, at eleven henvises til en pædagogisk psykologisk undersøgelse og vurdering.

Stk. 3. Indstillingen afgives til skolelederen. Forinden indstillingen afgives, skal elevens forhold være drøftet med eleven, forældrene og elevens øvrige lærere.

Stk. 4. Indstillingen skal indeholde oplysninger om, hvad der har været forsøgt for at afhjælpe elevens vanskeligheder samt resultatet af drøftelsen efter stk. 3.

Stk. 5. Forældrene eller andre, der udøver daglig omsorg for eleven, kan på eget initiativ afgive en anmodning om specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand eller om pædagogisk psykologisk undersøgelse og vurdering til skolens leder.

§ 12. Skolelederen træffer på baggrund af indstillingen afgørelse om, hvorvidt der skal gives specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand samt omfang og indhold heraf, jf. dog § 14, og om eleven skal henvises til pædagogisk psykologisk undersøgelse og vurdering, jf. § 13, stk. 2 og 3.

Stk. 2. Er der tale om en anmodning om pædagogisk psykologisk undersøgelse og vurdering afgivet af forældrene, skal skolelederen henvise eleven hertil.

Stk. 3. Fremgår det ikke af indstillingen, at elevens forhold er blevet drøftet, jf. § 11, stk. 3, skal skolelederen foranledige, at dette sker, forinden afgørelsen træffes. Det samme gælder, når der er tale om en anmodning efter § 11, stk. 5, jf. dog § 12, stk. 2.

§ 13. Er skolelederen usikker med hensyn til elevens helhedssituation eller en indstilling om specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand kan skolelederen henvise eleven til Pædagogisk Psykologisk Rådgivning for en pædagogisk psykologisk undersøgelse og vurdering.

Stk. 2. Henvisning til Pædagogisk Psykologisk Rådgivning skal indeholde sundhedsvæsenets udtalelser om elevens sundhedsmæssige udvikling.

Stk. 3. Efter den pædagogiske psykologiske undersøgelses og vurderings afslutning udfærdiger Pædagogisk Psykologisk Rådgivning en rapport, der tilsendes skolelederen og sundhedsvæsenet, og skolelederen sørger for, at forældrene orienteres om rapportens indhold.

§ 14. Finder skolelederen, at eleven skal indstilles til vidtgående specialundervisning, skal der forud herfor foretages en pædagogisk psykologisk undersøgelse og vurdering, jf. § 13, stk. 2 og 3, medmindre en sådan allerede er foretaget, og skolelederen vurderer, at den fortsat er dækkende for elevens situation.

Stk. 2. En indstilling til vidtgående specialundervisning skal indeholde et forslag til individuel undervisningsplan, jf. §16.

§ 15. Indstilling til specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand samt henvisning til pædagogisk psykologisk undersøgelse og vurdering sker på særlige skemaer udarbejdet af Direktoratet for Kultur, Uddannelse og Kirke.

Stk. 2. En kopi af indstillingsskemaet eller henvisningsskemaet skal opbevares i elevmappen.

Iværksættelse

§ 16. Forud for iværksættelse af specialundervisning skal den lærer, der skal forestå undervisningen, efter samråd med faglæreren udarbejde en individuel undervisningsplan på grundlag af indstillingen til specialundervisning og den pædagogiske psykologiske undersøgelse og vurdering, såfremt der foreligger en undersøgelse og vurdering.

Stk. 2. Undervisningsplanen skal indeholde:

- 1) Oplysninger og iagttagelser angående forhold og vilkår, der har betydning for elevens indlæringsmæssige muligheder.
- 2) Formulerede mål og delmål, samt angivelse af undervisningens indhold, varighed, metoder, former og materialer.
- 3) En angivelse af hvorledes undervisningsforløbet skal registreres og evalueres.

§ 17. Iværksættelse af specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand påhviler skolelederen.

Stk. 2. Forældrene skal før eller umiddelbart i forbindelse med iværksættelsen have meddelelse herom og orienteres om den individuelle undervisningsplan.

Forløb

§ 18. Specialundervisningslærerne og faglæreren drøfter løbende den individuelle undervisning.

§ 19. Ved almindelig specialundervisning afholder specialundervisningslærerne pædagogiske planlægningsmøder mindst hver anden måned, hvor den individuelle undervisningstilrettelæggelse struktureres og evalueres.

§ 20. Ved vidtgående specialundervisning afholdes der løbende pædagogiske planlægningsmøder, dog mindst 2 møder årligt pr. elev.

Stk. 2. Ved vidtgående specialundervisning godkendt efter § 10, stk. 2 afholdes der løbende pædagogiske planlægningsmøder, dog mindst ét i forbindelse med opstarten.

Stk. 3. Der afholdes et behandlingsmøde midt i skoleåret pr. elev, hvor undervisningsforløbet evalueres. Ved et forløb godkendt efter § 10, stk. 2 afholdes behandlingsmødet ved afslutningen.

Stk. 4. Forældrene og elevens øvrige lærere opfordres til at deltage i behandlingsmødet. Repræsentanter for Pædagogisk Psykologisk Rådgivning, socialforvaltningen og sundhedsvæsenet kan deltage på lærernes eller forældrenes opfordring.

Stk. 5. Specialundervisningslærerne udarbejder en årlig undervisningsrapport pr. elev. Skolelederen har ansvar for, at der sker en koordinering og vejledning vedrørende udarbejdelsen af undervisningsrapporter.

Stk. 6. Pædagogisk Psykologisk Rådgivning tilsendes en kopi af undervisningsrapporter og individuelle undervisningsplaner.

Stk. 7. Forældrene orienteres ved skoleårets slutning om resultaterne af årets undervisning.

Ophør

§ 21. Beslutning om forandring og ophør af almindelig specialundervisning træffes af skolelederen efter indstilling fra elevens lærere og efter samråd med forældrene. Eleven kan deltage i samrådet, såfremt det findes af betydning for beslutningen.

§ 22. Beslutning om forandring eller ophør af vidtgående specialundervisning i løbet af et skoleår træffes af Pædagogisk Psykologisk Rådgivning efter indstilling fra skolelederen og efter samråd med denne, elevens lærere og forældrene.

Flytning til anden skole

§ 23. Flytter en elev, der får specialundervisning eller anden specialpædagogisk bistand til en anden skole, skal denne straks orienteres om, under hvilken form den senest har fundet sted. Orienteringen gives i forbindelse med elevflyttebeviset.

Stk. 2. Samtidig tilbagesender skolelederen pædagogisk psykologiske rapporter til Pædagogisk Psykologisk Rådgivning.

Skolegangs ophør

§ 24. Ved skolegangens ophør skal skolen opbevare indstillingsskemaer, undervisningsplaner og undervisningsrapporter i elevmappen i 5 år og returnere pædagogisk psykologiske rapporter til Pædagogisk Psykologisk Rådgivning.

Stk. 2. Hvis en elev ved skolegangens ophør fortsat har behov for specialundervisning, har skolelederen ansvaret for, at eleven og forældrene bliver orienteret om mulighederne for specialundervisning inden for fritidsundervisningens rammer.

Kapitel 5.

Ikrafttræden

§ 25. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. august 1998.

Stk. 2. Samtidig ophæves Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 13 af 14. juni 1993 om folkeskolens specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand.

Grønlands Hjemmestyre, den 23. juli 1998.

Konrad Steenholdt

/

Karl Kristian Olsen